

ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ «ΜΟΡΩΝ ΠΑΡΘΕΝΩΝ»

Στη καθημερινή μας ζωή, όσο περισσότερο εστιάζουμε την προσοχή μας σε πράγματα που δεν κατέχουμε, τόσο βλέπουμε τη ζωή μας να γίνεται μίζερη και γεμάτη θυμό. Ο θυμός εμφανίζεται επειδή δεν έχουμε αποκτήσει αυτό που νιώθουμε ότι δικαιωματικά μας ανήκει. Αυτός ο θυμός γίνεται η αιτία να γινόμαστε «βορά των πέντε ληστών», για τους οποίους έχουν μιλήσει πολλοί άγιοι και μύστες. Αυτοί οι ληστές, που είναι τα πάθη μας, εμποδίζουν την πνευματική μας πρόοδο και την ένωσή μας με τον Πανάγαθο. Τα πάθη αυτά είναι: ο θυμός, η λαγνεία, η απληστία, η προσκόλληση και ο εγωισμός.

Όταν παρατηρούμε τη ζωή μας, διαπιστώνουμε ότι σπαταλάμε μεγάλο μέρος του χρόνου μας σ' αυτούς τους πέντε τομείς. Γενικά, ο θυμός είναι το επακόλουθο της διαφωνίας που προκύπτει επειδή κάποιος άλλος δεν κατανοεί την άποψή μας ή εμφανίζεται επειδή δεν αποκτήσαμε κάτι που επιθυμούσαμε ή επειδή αποτύχαμε να πραγματοποιήσουμε τους στόχους μας. Ο χρόνος που περνάμε πνιγμένοι στο θυμό είναι χαμένος χρόνος από τη ζωή μας. Όταν ξεκινάμε μια συζήτηση με κάποιον, υπάρχει το ενδεχόμενο αυτή να μας οδηγήσει σε διαφωνία, που με τη σειρά της μπορεί να μας οδηγήσει σε αντιπαράθεση. Όταν ο θυμός μας φουντώνει τόσο πολύ, που δεν μπορούμε πια να τον ελέγξουμε, λέμε και κάνουμε πράγματα που κάτω από κανονικές συνθήκες δεν θα κάναμε. Ο νους μας, ο οποίος μας παρασύρει σ' αυτήν την κατάσταση, είναι χαρούμενος που έχει καταφέρει να μας μπλέξει σε μια δραστηριότητα η οποία μας εμποδίζει να εστιάσουμε την προσοχή μας στον αληθινό μας σκοπό, στον προορισμό της ίδιας μας της ζωής.

Για να καταλάβουμε σε ποια άκρα μας οδηγεί η προσκόλληση, μπορούμε να αντλήσουμε παραδείγματα από διάφορους τομείς της ζωής. Ας εξετάσουμε σαν παράδειγμα την κτητικότητα που είναι συνυφασμένη με την προσκόλληση.

Θέλουμε πάντοτε να αποκτούμε αυτό που επιθυμούμε. Ό,τι επιθυμούμε όμως μπορεί να μην είναι ωφέλιμο για μας. Μπορεί να θέλουμε να αγοράσουμε κάτι, χωρίς να είμαστε σε θέση να το συντηρήσουμε. Μπορεί να επιθυμούμε κάτι που ενδέχεται να μην έχει χρησιμότητα στον τρόπο διαβίωσής μας ή να είναι και βλαπτικό. Τρέχουμε διαρκώς πίσω από τις επιθυμίες μας προκειμένου να αποκτήσουμε διάφορα υλικά αγαθά, που άλλοτε μπορεί να είναι κάποιο παιχνίδι για το παιδί μας άλλοτε κάτι για μας και τελικά συνειδητοποιούμε ότι μόλις αποκτήσουμε αυτό που επιθυμούσαμε το ξεχνάμε και η κατοχή του δεν μας κρατάει χαρούμενους και απόλυτα ικανοποιημένους για πολύ. Χρειάζεται να φτάσουμε σε μια κατάσταση όπου, ενώ ζούμε σ' αυτόν τον κόσμο, να είμαστε αποστασιοποιημένοι από αυτόν. Χρειάζεται να συνειδητοποιήσουμε ότι όλα τα αγαθά του κόσμου αυτού είναι παροδικά, είναι απλά μια ψευδαίσθηση και δεν είναι καλό να αναγκάζουμε τον εαυτό μας να νιώθει τόσο δεμένος και να έχει τόσο σφοδρή επιθυμία να κατέχει πράγματα και όλος ο χρόνος μας να καταναλώνεται σ' αυτήν την κατεύθυνση.

Ένας άλλος τομέας που μας αποσπά από το στόχο μας είναι η λαγνεία ή πόθος. Γενικά, λαγνεία θεωρείται η έλλειψη αγνότητας του σώματος. Όταν όμως δούμε τον πόθο με την ευρύτερη έννοια του, είναι η μεγάλη επιθυμία μας να κατέχουμε κάτι. Είτε είναι ένα υλικό αντικείμενο είτε μια επιθυμία που κορυ-

φώνεται σε οποιαδήποτε φυσική δραστηριότητα. Ο πόθος, με την ευρύτερη έννοια του, είναι η διακαής επιθυμία μας να αποκτήσουμε πράγματα για μας τους ίδιους, προκειμένου να ικανοποιήσουμε τις φυσικές μας ανάγκες.

Η απληστία σχετίζεται με το να επιθυμούμε περισσότερα απ' όσα ήδη έχουμε. Για παράδειγμα, αν έχουμε πέντε πράγματα που μας είναι απαραίτητα για να ζήσουμε αξιοπρεπώς, το να είμαστε πλεονέκτες σημαίνει ότι προσπαθούμε να αποκτήσουμε είκοσι, τριάντα ή πενήντα πράγματα. Η απληστία επικεντρώνει την προσοχή μας στο να ενεργούμε με τέτοιο τρόπο ώστε, ή να αρπάζουμε τα πράγματα που ανήκουν στους άλλους ή να μεταχειριζόμαστε άτιμα μέσα, για να εκπληρώσουμε την επιθυμία μας να κατέχουμε αυτό που νομίζουμε ότι έχουμε ανάγκη. Η απληστία επίσης επικεντρώνει την προσοχή μας στο να αρπάζουμε πράγματα που δικαιωματικά ανήκουν σε άλλους και να τα κάνουμε δικό μας κτήμα.

Ο εγωισμός σχετίζεται με το αίσθημα πως οτιδήποτε έχουμε λάβει οφείλεται αποκλειστικά στις δικές μας προσπάθειες. Σε πολλές περιπτώσεις θεωρούμε ότι είμαστε κάτι σαν βασιλιάδες ή βασίλισσες, σαν να πρέπει δικαιωματικά να μας ανήκουν τα πάντα, οπότε αρχίζουμε να συμπεριφερόμαστε και με ανάλογο τρόπο. Περιμένουμε από τους άλλους να υποκλίνονται μπροστά σε κάθε επιθυμία μας. Όταν αποκτάμε κάτι, νομίζουμε ότι αυτό οφείλεται εξολοκλήρου στη δικιά μας προσπάθεια και ποτέ δεν σκεπτόμαστε ότι αυτό ίσως να οφείλεται σε κάποια ευλογία ή ότι πρόκειται για κάποιο δώρο που μας έχει δοθεί.

Όταν το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου μας είναι αφιερωμένο σε κάποιο απ' αυτά τα πέντε πάθη, διαπιστώνουμε πως, όταν προσπαθούμε να καθίσουμε σε διαλογισμό ή να αυτοσυγκεντρωθούμε, ώστε να καταφέρουμε να προοδεύσουμε στον Πνευματικό δρόμο, ο νους εμποδίζει την αυτοσυγκέντρωσή μας. Αν σε όλη τη διάρκεια της ημέρας οι σκέψεις μας έχουν στραφεί προς αρνητικές κατευθύνσεις, τα λόγια μας είναι αρνητικά και οι πράξεις μας στοχεύουν αποκλειστικά στο να αποκομίζουμε προσωπικά οφέλη ή να αποκτάμε πράγματα για μας τους ίδιους, χωρίς να νοιαζόμαστε για τις ανάγκες ή τα δικαιώματα των άλλων και χωρίς να ενδιαφερόμαστε για την αρνητική επίδραση που πιθανώς έχουν αυτά στους άλλους. Τότε, όταν καθόμαστε σε διαλογισμό, δεν πρόκειται να καταφέρουμε να ηρεμήσουμε το νου μας. Σε μια τέτοια κατάσταση θα απαιτηθούν τρομακτικά ποσά ενέργειας για να ηρεμήσουμε το νου μας. Αν όμως σε όλη τη διάρκεια της ημέρας κάνουμε θετικές σκέψεις, αν ενδιαφερόμαστε και στηρίζουμε τους άλλους, αν όλα μας τα λόγια είναι γλυκά και βάζουν βάλαμο στις πληγές των άλλων κι αν οι πράξεις μας είναι τέτοιες που βοηθούν τους άλλους, τότε θα δούμε πως, όταν διαλογιζόμαστε, θα μπορούμε να συγκεντρωθούμε πολύ γρήγορα, θα μπορούμε να αποσύρουμε την προσοχή μας από τον εξωτερικό κόσμο πολύ πιο γρήγορα και θα μπορούμε να δούμε το Θείο Φως και να ακούσουμε τον Ήχο μέσα μας.